

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DSW-WPS.055.5.2026.WI
Warszawa, 20 lipca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 17988

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posłów na Sejm RP Pana Tomasza Rzymowskiego oraz Pana Grzegorza Lorka w sprawie *naliczania i wypłaty wyrównania wynagrodzenia urlopowego nauczycielom akademickim z tytułu uwzględnienia wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe*.

Szanowni Panowie Posłowie,

w odpowiedzi na pytania dotyczące wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe, uprzejmie informuję, jak poniżej.

- 1. Czy Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego podziela stanowisko, że wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe nauczycieli akademickich stanowi zmienny składnik wynagrodzenia, który powinien być uwzględniany przy ustalaniu wynagrodzenia urlopowego zgodnie z art. 135 ust. 1 oraz art. 136 ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce?**

Odpowiadając na pytanie należy podkreślić, iż zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), dalej „ustawa PSWN”, uczelnie publiczne są autonomiczne. W tym modelu to rektor uczelni publicznej jest odpowiedzialny za politykę kadrowo-płacową w uczelni, która powinna być kształtowana w oparciu o posiadane zasoby finansowe.

Ustawa PSWN, określa roczny wymiar zajęć dydaktycznych nauczycieli akademickich oraz dopuszcza wykonanie zajęć w godzinach nadwymiarowych. Roczny wymiar zajęć dydaktycznych dla poszczególnych grup nauczycieli akademickich został określony w art. 127 ustawy PSWN, natomiast zgodnie z art. 127 ust. 6 tej ustawy zajęcia dydaktyczne wykonywane ponad obowiązujący roczny wymiar stanowią godziny nadwymiarowe.

Na podstawie art. 126 ust. 2 ustawy PSWN warunki wynagrodzenia za pracę określa uczelnia publiczna w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo regulaminie wynagradzania. Ustawa PSWN nie określa wysokości wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe ani terminów jego wypłaty, pozostawiając te kwestie w zakresie autonomii uczelni.

Jednocześnie art. 135 ust. 1 ustawy PSWN stanowi, iż nauczyciel akademicki w okresie urlopu wypoczynkowego zachowuje prawo do wynagrodzenia, jakie otrzymywałby, gdyby w tym czasie wykonywał pracę. Przepis ten przewiduje również, że zmienne składniki wynagrodzenia są obliczane na podstawie średniego wynagrodzenia z okresu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu.

Z kolei art. 136 ust. 2 pkt 3 ustawy PSWN, wskazuje, że do zmiennych składników wynagrodzenia zalicza się wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe. Mając powyższe na uwadze, należy uznać, iż wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe nauczyciela akademickiego stanowi zmienny składnik wynagrodzenia w rozumieniu art. 136 ust. 2 pkt 3 ustawy PSWN. W konsekwencji składnik ten powinien być uwzględniany przy ustalaniu wynagrodzenia za okres urlopu wypoczynkowego poprzez jego obliczanie na podstawie średniego wynagrodzenia z okresu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu, zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy PSWN.

2. Czy w ocenie Pana Ministra, w sytuacji, gdy wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe zostało rozliczone i wypłacone po wykorzystaniu przez nauczyciela akademickiego urlopu wypoczynkowego, pracodawca ma obowiązek dokonać odpowiedniego wyrównania wynagrodzenia urlopowego?

Jak wskazano wyżej wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe nauczycieli akademickich stanowi zmienny składnik wynagrodzenia w rozumieniu art. 136 ust. 2 pkt 3 ustawy PSWN. Zgodnie z art. 135 ust. 1 tej ustawy składnik ten podlega uwzględnieniu przy ustalaniu wynagrodzenia za okres urlopu wypoczynkowego.

W zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy PSWN zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277 z późn. zm.), dalej: „Kodeks pracy”, oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. z 1997 nr 2, poz. 14, z późn. zm.). Przepisy te przewidują uwzględnienie zmiennych składników wynagrodzenia przy ustalaniu wynagrodzenia urlopowego oraz możliwości ponownego ustalenia podstawy jego wymiaru w przypadkach określonych w rozporządzeniu.

3. Jaki termin należy uznać za właściwy dla wypłaty takiego wyrównania po ustaleniu wysokości wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe?

Odpowiadając na pytanie należy wskazać, iż ustawa PSWN nie określa terminu, w jakim powinno nastąpić wyrównanie wynagrodzenia urlopowego po ustaleniu wysokości wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe.

Jednocześnie ustawa PSWN pozostawia uczelniom publicznym, na podstawie art. 126 ust 2 oraz art. 127 ust 4 tej ustawy, określenie zasad wynagradzania, w tym zasad ustalania i wypłaty wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe, w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo regulaminie wynagradzania.

Ocena prawidłowości terminu dokonania takiego wyrównania wymaga każdorazowo uwzględnienia okoliczności konkretnej sprawy, w tym regulacji wewnętrznych obowiązujących u danego pracodawcy.

4. Czy brak naliczenia i wypłaty wyrównania wynagrodzenia urlopowego po rozliczeniu godzin nadwymiarowych może stanowić naruszenie przepisów prawa pracy oraz przepisów ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce?

Ustawa PSWN nie zawiera szczegółowych regulacji dotyczących obowiązku dokonywania wyrównania wynagrodzenia urlopowego w przypadku późniejszego ustalenia lub wypłaty za godziny nadwymiarowe.

Jak wskazano w odpowiedzi na pyt. 2 – w zakresie nieuregulowanym ustawą PSWN zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu pracy oraz przepisy dotyczące ustalania wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego. Ocena, czy w konkretnej sprawie doszło do naruszenia przepisów prawa pracy wymaga analizy wszystkich okoliczności faktycznych, w szczególności wewnętrznych regulacji obowiązujących u danego pracodawcy, sposobu

rozliczania godzin ponadwymiarowych oraz postanowień zakładowego układu zbiorowego pracy lub regulaminu wynagradzania.

Jednocześnie wskazuję, iż Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie jest właściwy do rozstrzygania indywidualnych sporów ze stosunku pracy. Na podstawie art. 147 ust. 2 ustawy PSWN wszelkie spory o roszczenia ze stosunku pracy pracownika uczelni, rozpatrują sądy pracy, a na podstawie art. 18⁴ §1 Kodeksu pracy instytucją upoważnioną do nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy jest Państwowa Inspekcja Pracy.

5. Czy w przypadku opóźnienia w wypłacie należnego wyrównania wynagrodzenia urlopowego nauczycielom akademickim przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie, a jeśli tak – od jakiego momentu powinny być naliczane?

Odpowiadając na pytanie należy wskazać, że ustawa PSWN nie reguluje kwestii odsetek za opóźnienie w wypłacie wynagrodzenia urlopowego nauczycieli akademickich.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie jest uprawniony do dokonywania oceny w przedmiotowym zakresie zgodnie bowiem z art. 147 ust. 2 ustawy PSWN spory o roszczenia ze stosunku pracy rozpatrują sądy pracy.

6. Czy Ministerstwo posiada informacje o podobnych problemach występujących w innych publicznych uczelniach wyższych?

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie posiada informacji o występowaniu analogicznych problemów w innych uczelniach publicznych.

7. Czy Ministerstwo planuje wydanie wytycznych i interpretacji lub podjęcie innych działań mających na celu ujednolicenie praktyki uczelni w zakresie uwzględniania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe przy ustalaniu wynagrodzenia urlopowego nauczycieli akademickich?

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie planuje podejmowania działań zmierzających do ujednolicenia praktyki uczelni w powyższym zakresie.

8. Czy Ministerstwo zamierza zwrócić się do Akademii Piotrkowskiej o przedstawienie informacji dotyczących sposobu naliczania i wypłaty wynagrodzenia urlopowego nauczycielom akademickim za 2025 r. oraz ewentualnych wyrównań wynikających z uwzględnienia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe?

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie planuje wystąpienia do Uczelni z wnioskiem o przedstawienie informacji dotyczących sposobu naliczania i wypłaty wynagrodzenia urlopowego nauczycielom akademickim za 2025 r. Kwestia ta pozostaje w zakresie autonomii uczelni i nie było w tym zakresie skarg.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Mrówczyńska

Podsekretarz Stanu

/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów